

ברכות - פרק ג' משנה ב'

הקדמה: משנה זו המשך המשנה הקודמת, כפי שסופר על רבי שמעון בן גמליאל שבשעה שמת עבדו לאחר הלוי נעמדו כולם בשורה וקיבל תנחומים על עבדו, גם כאן עוסקת המשנה כיצד נוהגים בענין קריאת שמע לאחר שקברו את המת, ונוהגים שכשחוזרים מן הקבר עומדים האנשים בשורה והאבלים עוברים ביניהם לקבל תנחומים, ועדיין לא קימו המנהג ולא נעמדו בשורה לנחם, והולכים למקום ששם נעמדים בשורה לנחם והשאלה אם יקראו מהר ק"ש עד שמגיעים למקום ששם מנחמים, והמשנה תבאר שהדבר תלוי במספר מקרים.

קברו את המת – אם כבר קברו את המת

וחזרו – וכבר חזרו ממקום הקבר [וכעת הולכים למקום ששם נעמדים בשורה לנחם]

אם יכולים – אם הם יכולים [המנחמים]

להתחיל – להתחיל פרשה אחת של ק"ש

ולגמור – ולסיימה

עד שלא יגיעו לשורה – עד שיגיעו למקום שעומדים בשורה לנחם

יתחילו – הם יתחילו לקרוא

ואם לאו – ואם אינם יכולים להתחיל [היות שמקום הניחום מאוד קרוב לקבר]

לא יתחילו – לא יתחילו לקרוא [אלא קודם ינחמו, שזה מצוה והעוסק במצוה פטור מן המצוה]

דין נוסף:

העומדים בשורה – האנשים שעומדים בשורה [כדי לנחם]

הפנימיים – אלו שקרובים לאבלים [עומדים בשורה ראשונה]

פטורים – פטורים מלקרוא [קריאת שמע]

והחיצוניים – אלו שרחוקים מהאבלים

חייבים – חייבים לקרוא [קריאת שמע]